

Köszeg és Vidéke
Magyar Nemzeti Múzeum
Budapest VIII.
(Kötelespéldány)

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELCZETÉSI ÁR egynegyed évre:
Helyben házhoz szállítva 1:50 Pengő
Vidékre postán 1:80 Pengő
Külföldre egy évre 3 dollár (50 szokol).

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 25.

Előfizetői ára 32 fillér
Hirdetési árak külön táblázatban 6 fillér.
Székhely: Köszeg.

Megmozdultak a szászok is.

Az erdélyi szászok Nagyszebenben nagygyűlést tartottak, amelyen viharosan robbant ki a mérhetetlen csalódás és az elégedetlenség hangja. A felszólalók egymás után röpitették legsúlyosabb vádjukat a román imperium ellen, mely ördögi tervszerűséggel igyekszik úgy politikailag, mint gazdaságilag tönkretenni a német kisebbségeket is s ádáz gyűlöletében a szász kulturintézményeknek azzal a dühvel ront neki, amilyennel a magyarságot pusztítja. Pedig a szászok mind-ezideig a gutgesinnt kisebbség közé tartoztak, akik első pillanatra behódoltak a román uralomnak s idáig közömbös passzivitással nézték a magyarság kinlódását és üldöztetését. Pedig tudhatták volna, hogy a magyarok leszorítása után okvetlenül előbb-hátrább rájuk kerül a sor, mert hisz az elvakult román nacionalizmus nem akar ismerni sem jogot, sem történelmet s a maga balkáni mohóságában tüzzel-vassal irt és pusztít mindent, ami nem román. Távol áll tőlünk a káröröm érzete. Inkább szomorúsággal konstatáltuk a lefolyt évtized alatt, hogy az erdélyi szászok megfélemezve a magyarsággal harmoniában átélt hosszú századokról és az ez idő alatt létrejött szoros társadalmi, politikai és gazdasági kapcsolatokról már a megszállás első pillanatában nem állottak a magyarság mellé s nem támogatták a magyar kisebbség szervezkedését és küzdelmeit. Mert ha ezt tették volna nagyon megnehezítették, majdnem lehetetlennek tették volna az ádáz kisebbségirtó hadjáratot s így nehezebben és később került volna rájuk is a sor.

De hagyjuk a volnákat, nézzük csak azt, ami van és ebből állapítsuk meg, hogy mi lehet is. Kétségtelennek tartjuk, hogy ha már a prudens és circumspektrus szászok mintegy Európa színe előtt számolnak be a román impérium tíz éves sáfárcodásáról és leplezetlenül tárják a világ elébe vérző sebeiket, nem fognak meglepedni a tények

konstatálásával, hanem eszközöket is keresnek arra, hogy helyzetüket megjavítsák. Ennek módjaul önként következik a magyarsággal való védés dacszövetség. Tekintve azt a régi és mély kapcsolatot, mely az erdélyi szászokat társadalmilag és kulturailag a nagy németiséghez fűzi, előrelátható, hogy az erdélyi kisebbségek sorsa fokozott figyelmet fog ébreszteni Németországban. Így hát az egyre erősödő nyugati nagyhatalom averziója is egyre növekedni fog az elkövetett és ezután elkövetendő sérelmek arányában. Belpolitikailag meg a magyarság és szászok összefogása olyan ellenzéki erő képvisel, mely a mindinkább növekvő románellenes európai közhangulattal együtt, okvetlenül a túlzó román nacionalizmus bukására kell hogy vezessen. Ezek az együtt-ható erők feltétlenül ki fogják vinni a kisebbségek kulturális és politikai szabadságát s ebben könnyen megrendülhet Nagyrománia is, mely csak addig erős, amíg a nyugateurópai közömbösség homályában pandurral, cenzurával, „kisajátítással” és iskolaelkobzásokkal dolgozhat. Ennek a rendszernek pedig napjai immár megvannak számlálva s ha ennek megdőlte után a kisebbségek erkölcsi, kulturális és politikai fölénye visszanyeri természetes akcióképességét, meg fogjuk majd látni mivé zsugorodik a pánrománizmus és a konjunktúra által momentán jelentőséghez jutott pánromán államalakulás.

Városi közgyűlés.

Köszeg város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott csütörtökön Jambrius Lajos polgármester elnöke alatt.

A polgármester a szokásos formák között megnyitván a közgyűlést, bejelentette, hogy a Magyar Turista Egyesület tartotta meg Köszegen múlt hó 30-án vándorközgyűlését, mely alkalmából vagy hatvan fővárosi turista látogatott el Köszegre, kiket a város nevében fogadott és

megüdvözölt és a helybeli Turista Egyesülettel együttesen vendégül is látott. A turisták igen jól érezték magukat Köszegen és bizonyára nagy szolgálatot tesznek a város idegenforgalmának. mert a köszönőlevelek egész sorozatát küldik úgy a város polgármesterének, mind a Turista Egyesület elnökségének.

Az elnöki bejelentést helyeslőleg vette tudomásul a közgyűlés. Majd vitéz Szabadváry Ferenc intézett két interpellációt is a polgármesterhez. Egyik a menetrend megállapítása körüli eljárásról szólt, a másik pedig a posztógyár állítólagos üzembeszüntetéséről. A menetrendre vonatkozólag dr. Nagy Miklós tanácsnok adott megnyugtató választ, mely szerint a tárgyalások folyamatban vannak az államvasutakkal és a város azon óhájának ad kifejezést, hogy a jelenlegi vonatok változatlanul megmaradjanak és a reggeli vonat se induljon korábban. Interpelláló szóvá tette még a motoros járatok megindítását is, ami felindülést hozna a városra. Egyelőre azonban a motoros járatok megindítása még késik és valószínűleg csak néhány év múlva lehet erről szó. A posztógyár helyzetéről a polgármester adott megnyugtató választ, mely szerint valószínűleg nem lesz üzembeszüntetés, hanem csupán üzemi redukció. hogy így várják be a jobb gazdasági helyzetet. Tény az, hogy a textilipar gyengén megy ma. A vásárlási kedv pénz hiányában erősen csökken. A gyárnak sok anyaga fekszik raktáron és így kénytelen egyelőre az üzemet redukálni. Ugy interpelláló, mint a közgyűlés tudomásul vették a kapott válaszokat.

Az 1929. évi költségvetési előirányzat került ezután sorra, melyhez igazán nívós és tartalmas hozzászólások hangzottak el. A polgármester bevezető szavai után Köszegi József emelkedett szólásra és nagy hozzáértéssel bírálta a városi költségvetést, megállapítva azt, hogy az állam tulságosan igénybe veszi a városi polgárok adófizető készségét és a városok rengeteg sok állami

A szőlő és a bor rövid története.

Számos geológiai lelet bizonyítja, hogy a szőlő már a történelem előtti időkben is termelt Európában. Mindazáltal a történettudósok a Kaukázus vidékét, illetve a mai Perzsiát tartják a szőlőművelés őshazájául, hol a bor ma is anynyira kedvelt ital, hogy például a perzsa nyelvben 132 féle neve van.

Hajdan a az írja népek és szemiatörzsek innét (a babiloni torony mellől) szőlődvén el, a szőlőművelés tudományát is magukkal vitték a világ minden részébe.

A biblia szerint Noé Hebron vidékén ültette első szőlőjét.

Melkizédek, Jeruzsálem ősz királya kenyeret és bort adott Abrahámnak, mert ekkor már régen kertileg művelték szőlőiket a zsidók. Tartós, jó bort termeltek, kivált Engeddi vidékén és Eskol völgyében, hol ma is szilvanagyságu boglyót, 6—9 kilós fürtöket teremnek a tőkék. Mózes kémei is ilyen fürtöt hozhattak a zsidók táborába.

Az ősi egyiptomiak már 5000 év előtt saját termésű bort ittak, sőt áldozásra is nagyban használták.

A régi görög férfiak és nők a trójai háboru idején (Kr. e. 1160-ban) már rendszeren itták a bort. Homér Odysseája III. részének 390—392. versében 11 féle borról tesz említést.

Itáliában eleinte oly ritka és becses volt a bor, hogy a vendégeket csak egyszer kínálták meg vele. Sőt például Papiriusz mint győzel-

mes fővezér csak egy kis pohárka bort áldozott Jupiternek.

Utóbb azonban szőlőművelés itt is meghonosodott, úgy hogy a Kr. e. 715—672 ig uralkodó Numa Pompilius törvényei már elrendelik, hogy csak rendszeren megmetszett tőke borával szabad az isteneknek áldozni, továbbá tilos volt halottak előzetésekor a máglyát borral öntözni, mert ezidőtájt még Plinius szerint nagyon kevés bort termeltek.

Kétszáz évvel utóbb Herodotus már Oenotriának vagyis a szőlőkarók országának nevezi Itáliát.

Lassanként északi szomszédjaik, a barbárok is hozzájutottak a boldogságos mámorba ringató, „zondüzd” boroekához. Így például tisztán a bor miatt törtek be felső Itáliába Brennus vezérlete alatt a Gallok. Majd a Longobardok foglalták el a rólu elnevezett Lombardiát, mert Justinian római császár vezére, Narses bort ajándékozott nekik!

Ezen okulva a római császárok szigoru büntetést szabtak mindenkire, ki barbár idagezek bort adni merészelt.

Még később történt, hogy Julius Caesar 22,000 szobában 44,000 hordó borral vendégelte meg Róma lakosságát, hogy őt válasszák meg Gallia kormányzójává. Mint ilyen, egészen az Északi tengerig tolta ki a római birodalom határát. A szőlőművelés pedig nyomában mindenütt rohamosan elterjedt úgy, hogy Domitian császár már az itáliai borok érdekében Gallia tartomány szőlőinek felét elpusztíttatta.

Hazánkban állítólag Trajánusz római császár honosította meg Kr. u. 101 ben a szőlőművelést. A Szerémségben született Probus római császárról azt írja Sextus Aurelius Victor, IV. századbéli római író, hogy Kr. u. 280 körül ő ültette be a Fruska-Gora hegy alját szőlővel. Szóval a római gyarmatosok mindenütt, így hazánkban is, nagyban művelték a szőlőt és hosszú századokon át csaknem az összes háboruknak, például a huok kóditó hadjáratainak is többnyire a bor utáni vágy volt a titkos rugója.

Attólról, az Isten ostaráról, biztosan tudjuk, hogy Pannónia borával itatta vendégeit, sőt jó magát is a bor tulságos élvezete vitte egyik nászéjszakáján a másvilágra. A Rajna mentén Nagy Károly német császár honosította meg a szőlőművelést és az avarokat tönkrovervén, az egyik foglyul ejtett avar vezért megkérdezte, vajjon mi okozhatta a mesésen nagy és erős avar birodalom bukását? Az öreg avar így felelt: „Mi okozta a bukást? Semmi más, mint asszonyaink határtalan fényűzése és a bor!”

Ez okból Krem bolgár fejedelem a pannóniai szőlőültetvények nagyrészét elpusztíttatta. Azonban a bortermelés csakhamar ismét elterjedt hazánkban, mit számos régi helynév, ősi hagyomány, okirat stb. igazol. Például Baranya vármegye ősi neve Bor annya volt valaha. Honfoglaló őseink már mindenütt találtak szőlőket és Árpád vezér ezek borából itta az örökemlékü pusztaszeri áldomást.

Nemsokára hittérítő bencések és ciszterciták telepedtek át a művelt Nyugatról hazánkba

feladatot végeznek, miket, ha az állam teljesitene és financirozna, ugy a városi pótdadó jelentékenyen csökkenthető lenne. Így azonban kénytelenek a városok a pótdadót is igénybevenni. Javasolja, hogy a város kölcsön útján fedezze a nagyobb beruházásokat és így hosszabb időre elosztva a terheket könnyebben elviselhetővé lesznek azok, sőt a pótdadó kulcsa is alább szállhat. Különösen a tanítóképző ügyét ajánlja figyelmébe a közgyűlésnek, amit tető alá kell hozni ebben a városban, mert beleillik a város iskola programjába és egy olyan intézménnyel gyarapodik a város, mely gazdasági kihatásában a városra nézve kívánatos.

Köszegi József után Dömötör Gyula képviselő mondta el helytálló megjegyzéseit a költségvetésről és több tételnél kért és kapott megfelelő és megvugtató felvilágosítást. Különösen kérte a helybeli dalárda anyagi támogatását, mit a közgyűlés megértéssel fogadott és határozatba ment, hogy a dalárda kérelmére segínyt nyújt a város, a jövőben pedig állandó tételként veszik be a dalárda segélyezését. Utánna vitéz Szabadvány Ferenc szólalt fel a költségvetéshez. Elismeréssel nyilatkozott a városi üzemek helyes és gazdaságos vezetéséről. Ő is ajánlja egy városi kölcsön felvételét, hogy mielőbb megvalósítható legyen a strandfürdő, mely nélkül nyaralóvárost elképzelni sem lehet. Szóval tette a zenepavillon felállítását is és mozi építését. Majd dr. Stúr Lajos foglalkozott a költségvetéssel és ügyelmébe ajánlotta a városnak, hogy a város vezetősége gondoskodjék arról, hogy legalább a nyári hónapokban ne csak Szombathelyről, hanem a messzebbfekvő helyekről, sőt Budapestről is kedvezményes vasuti jeggyel utazhassanak ide. Felszólalók majd minden indítványát határozatra emelte a közgyűlés és további intézkedés végett kiadták őket a polgármesternek. A városi költségvetést ezután úgy általánosságban, mint részleteiben letárgyalta a képviselőtestület és azt változtatlanul elfogadta és így a hiány fedezésére megszavazta az 50% os pótdadót.

Esteledett már az idő, mikor a napirend többi pontjai kerültek sorra. Megszavazták az iparostanonciskola jövő évi költségvetését, az iskola felügyelő bizottságába pedig beválasztották Zoltán Géza igazgatót, Dömötör Gyula ipartestületi elnököt, Lauringer Ferenc lakatos,

s a keresztény vallással kapcsolatosan a földmívelést, gyümölcs és szőlőtermelést is mindjobban megkedveltették a pogány magyarokkal. Egyáltalán a kereszténység mindenkor és mindenütt nagyon kedvezett a szőlőmívelésnek, míg a mohamedán vallásuk ma is esküdt ellenségei a szőlőnek, illetve bornak.

Ez okból IV. Béla királyunk 1241-ben, hazánkba a tatárjárásakor elpusztult szőlőültetvények helyreállítására végett, olaszokat és görögöket hozott be Tokajhegyaljára s hazánk más borvidékeire. Allítólag ezek hozták magukkal az arany színű bort adó bacca d'orot, vagyis Bakartort és Formio vidékéről a híres jó Furmintot.

Az Anjou házbéli királyok, különösen Nagy Lajos alatt, ismét sok idegen, főleg olasz szőlőműves telepedett át hazánkba. Mátyás király, az igazságos, Burgundiából és a Champagneból hozatott szőlővesszőkkel ültette be a budavideki lejtőket. Jómaga is szenvedélyes szőlőműves volt. Gómörben ma is megvan a szőlő, melyben főúri kíséretét keményen megdolgoztatta, hogy az általuk lenézett szegény munkásnépet jobban megbecsülni tanulják.

Ezután a török hódoltság ismét végpusztulással fenyegette szőlőmívelésünket, úgyhogy a „Bor” szónak pusztai említése is halálbüntetés terbe alatt tiltva volt. Azonban a törököket kiűző Habsburg ház uralomra jutása ismét felvirágoztatta a szőlőmívelést, úgy hogy boraink, kivált a gyógyerejű „Somlai” és a tizes édes „Tokaji” csakhamar világhírré tettek szert.

Bátran, vigan kacaghatok,
Legényeket csókolhatok,
Elmehetek társaságba,
Nincs mit szégyelnem a bálba,
Csinálja utánam, kérem,
Hisz nincs abban semmi szégyen.
Menjen fel a Schwarz Izsóhoz,
Ott jut szép és jó fogakhoz.
Hogy a címet el ne tévessze:
Várkör 29! jól megjegyezze!

Müller Ferenc építési vállalkozót, Róth Jenő kereskedőt és vitéz dr. Nagy Miklós tanácsnokot.

A legtöbb adót fizetők névjegyzékének kiigazítására Kincs István apátplébánost, Róth Jenő kereskedőt, Szova Ferenc gazdálkodót küldték ki. Hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy Schaar Józsefnek visszaadassék azon hadikölcsönkötvény, melyet annak idején jöteknycélra a városnak ajándékozott, miután azt ugyanolyan értékű hadikölcsön kötvénnyel cserélt be. Helyeslőleg vette tudomásul a város közgyűlése, hogy a földmívelésügyi kormány jóváhagyta a város erdei üzemtervét, mit a városi erdőmester ismertetett részletesen.

Ezzel a közgyűlés tárgysorozata kimerülven, elnök azt 6 óra tájban bezarta.

H I R E K.

Aranylakodalm. Pechschmidt Frigyes, ny. pénztárfőnök és neje szül. Freyler Gizella a hó 10 én ünnepelték házasságuk ötvenedik évfordulóját a legszűkebb családi körben.

Tanítógyűlés Köszegfalván. A köszegi esperesi kerület tanítói őszi gyűlésüket csütörtökön Köszegfalván tartották. A szép számban összegyűlt tanítóság között megjelentek: Kincs István apát, Kőnczöl Antal esperes, Kaltenecker Károly és Tólos Gyula plébánosok, továbbá Tanács Imre, a köszegi állami tanítóképzőintézet és Taucher Gusztáv, a polgári fiúiskola tanára, valamint Farkas Pál köszegi rendőrtiszt. A gyűlést szent mise előzte meg, melyet Kőnczöl esperes celebrált. A szentmise alatt a község közszeretében álló tanítója, Farkasné Edler Anna ügyes orgonakísérete mellett a tanítók kara énekelt, melybe jól beleillett a szép számban megjelent németajku lakosság magyar éneke is. Az egybegyűlték a templomból az iskolába vonultak, ahol Szélessy István körrel meleg szavakkal üdvözölte a megjelent vendégeket és a kör tagjait. A tárgysorozat első és egyben fénypontja Farkasné Edler Anna gyakorlati tanítása volt, miért is sok elismeréssel és dicsérrel illették. Utána Lajos Kálmán acsádi tanító az iskolán kívüli népművelés problémájával foglalkozott és vele kapcsolatban ügyes csoportosításban praktikus tanácsokat adott az egybegyűlt kollégáinak, akik jegyzőkönyvi köszönetben részesítették érte. — Majd Loparits József pesterzsébeti állami (volt köszegi) tanító „A turaneszme a nemzeti eszme szolgálatában” című dolgozatát olvasta fel, melynek élénksége és szakszerűsége az értekező jólismert tollára és alapos előtanulmányára vallott. Szintén jegyzőkönyvi köszönettel honorálták. Az elnöki jelentések során Szélessy elnök nagy örömmel jelentette az egyházmegyei elnöknek, Finta Sándornak fényes sikerét, akit legutóbb az Országos Egyesület elnökévé választottak meg. Az egybegyűlték Fintát melegen ünnepelték. Majd megalakították a kör énekkart: karnagyul Hettlinger Jenőt választották meg. A tavaszi gyűlés helyéül Köszegpatyot jelölték, ahol Boross Sándor gyakorlati tanítást, Kocsis Béla pedig elméleti előadást fog tartani. Végezetül még Kőnczöl esperes intézett szívből jött buzdító szavakat tanítóságához és az elnök költői szár-

nyalásu irredenta zárószavai után a Himnusz felemelő akkordjaival a gyűlés véget ért. A gyűlés után közös ebéd volt a Wurst-féle vendéglőben.

Sopron város nagy ünnepes színhelye lesz ma vasárnap, mikor is gróf Bethlen István miniszterelnöknek átadják a város díszpolgári oklevelét és egyben felavatják a hűség kaput és hűség serleget. Az ünnepségre meghívott kapott Jambrits Lajos polgármester is, aki ma el is utazott Sopronba.

Tanítógyűlés. Mult pénteken tartotta meg a Vasi Közép Evang. Egyházmegye tanítószága Köszegen ezévi őszi gyűlését Karner Frigyes igazgató elnöke alatt. A népes gyűlésen számos helybeli notabilitás is részt vett. Napirend előtt egy egy mintatanítást tartott Orbán Károly helybeli és Széles János doroszlói tanító. Ezt követte az elnök tartalmas beszámolója, mit a gyűlés nagy tetszéssel vett tudomással. Az új vallástani tankönyvekről értekezett Badics Adam Nemesesórol. Érdekes zenetörténeti felolvasást tartott Kühn Janos a világi dal fejlődéséről. Ref. ált meg Somogyi Béla körmendi igazgató a balatoni udútházrol és egyéb adminisztratív kérdésekről. Gyűlés után 35 terítékes bankett volt a Sörkertben, amelyen dr. Tirtsch Gergely lelkes üdvözölte a tanítószágot a gyülekezeti nevében. Felköszöntött mondott még dr. Beyer János felügyelő is, aki a tanítói kar nemzetuevelő és egyházépítő munkáját méltatta és a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg a magyar tanítószágról.

Ma, vasárnap délután 1/4 órától CIGÁNYZENE a SÖRKERTBEN

Megerkeztek a színészek és csütörtökön megkezdték az előadásokat az „Olympia” című vígjátékkal, mely ugylátszik, nem nagy érdeklődést váltott ki a közönség körében, mert mindkét előadásban sok volt az üres szék. Régi tapasztalat szerint a köszegi közönségnek csak operett és operett a kedvence darabja és ezért kíváncsian várja az operett-csoport bemutatkozását. Tegnap és ma „Mesék az írógepről” című operett megy, mely iránt már sokkal nagyobb érdeklődés mutatkozik. Ma délután „Nótás kapitány”, hétfőn és kedden „Gyurkovits fiúk”, szerdán és csütörtökön a Newyorkban kétezerszer előadott „Abris rózsája” van műsorban. Jövő számunkban már a színészek teljesítő képességéről is beszámolhatunk. Anuyit azonban már most is megállapíthatunk, hogy a Radó társulat ismét ki fogja elégíteni a színházat látogató közönséget, csak fordítva is úgy legyen.

Figyelem. Bódogh János és Lágler Pálnál a Király-uton fejesképoszta bármely mennyiségben különkint 20 fillérért kapható.

Földmívelési iskola Fűtelekpusztán. Perenyéhez tartozó Fűtelekpusztán földmívelési iskola szerveztetik a földmívelésügyi miniszter által. A szervezéssel Seemann Sándor gazdasági tanár bizott meg.

A természetes Igmándi keserűvíz gyomor és béltisztító hatása páratlan!
Igmándit ne tévessze össze másfajta keserűvízzel! Kapható mindenütt kis és nagy üvegben. Schmidthauer kutvállalat Komárom

„Magyar Hét” Közegen. A Közégi Ipartestület és a Közégi Kereskedelmi Kör elhatározta, hogy Közegen is megrendezi a „Magyar Hétet” november 8—11-ig. Ezen alkalommal az összes helybéli üzletek kirakatjaiban csak magyar készítményű áruk lesznek láthatók, a közönségnek tehát több alkalma lesz meggyőződést szerezni arról, hogy sok olyan áru készül országunkban, mely úgy árt, mint minőségére nézve csak árunal fölöslegessé teszi az oriaszi külföldi behozatal. A külföldi készáruk egyre fokozódó, tulzott behozatala kikezdhetetlen módon az ország általános és egyéni elszegényedését okozza. A statisztikai adatok szerint megdöbbentő bátrány rebezedik országunkra, ha ebben az irányban nem áll be rövidesen változás, miért is hisszük és reméljük, hogy a „Magyar Hét” meg fogja hozni a mindnyájunkra nézve csak elcsúszás eredményét elsősorban akkor, ha a közönség nagyobb bizalommal és szeretettel fogja járni a magyar termelést. Fontos volna még az: ha le tudna mondani sok-sok könnyen elküldhető luxuscikkéről is.

A Dunántúli Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Közégi Széchenyi Szövetsége 1928. október 6-án Budapesten megtartott tisztújító közgyűlése által újonnan megválasztott tisztikara a következő: elnök: Tóth Zoltán jogb., alelnök: Manninger Marci bölcsész., főtitkár: Weores János kgh., pénztáros: Wenzel Ernő kgh., ellenőr: Ilalik Margit bölcsész., jegyző: Ilammer Ernő kgh.

Milyen lesz az új közégi evang. templom tornya és az elemi iskola? Ezt ábrázolja a most megjelent képes levelezőlap, mely Roth Jenő könyvkereskedésében kapható.

Garantált prima fejeskaposza a Hangya kirakatában megtekinthető.

A közégi járás hadirokkantjainak felülvizsgálása. A hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvák és egyéb ellátottak igényjogosultságát egy korábbi rendelet értelmében három évenként újabb vizsgálat alá kell vonni. Ezt a folyó évben esedékessé vált vizsgálatot október 15-én minden igénymegállapító bizottság előtt meg kell kezdeni és november 30-ig be kell fejezni. A közégi járás igényjogosultjai az alanti sorrendben kerülnek felülvizsgálás alá: október 16-án a községszertdahelyi körjegyzőség, október 19-én a nagycsömötei körjegyzőség, október 23-án a nagygyéncsi körjegyzőség, október 26-án a nemescsoi körjegyzőség, október 30-án a bozoki körjegyzőség igényjogosultjai tartoznak megjelenni. A vizsgálat a közégi főszolgabíró hivatalos helyiségében lesz megtartva.

A perenyei önkéntes tűzoltóegylet ma vasárnap a Geisler féle vendéglőben tancmulatságot rendez.

Közseg város hegyközsége közhírré teszi, hogy kb. 13.000 drb. vörös burgundi, 1500 drb. fehér furmint, 800 drb. csemege és 400 drb. zöld muskotály elsőosztályú egyéves szőlőoltványt önköltségi áron bocsájt tagjai rendelkezésére. Az oltványok még az ősz folyamán átveendőek. Előjegyezni a mai naptól legkésőbb november 15-ig id. Róth Sándor borkereskedésében lehet. Az oltványok átvételének időpontja közhírré lesz téve. Bővebb felvilágosítás az előjegyzés alkalmával nyerhető. Az elnökség.

Sopronba utazik ma a KSE a reggel 6.20-kor induló vonattal és a SFAC ellen a következő csapatával áll ki bajnoki mérkőzésre: Spindlbauer, Novák—Kappel, Kasztner—Riegler—Hribár, Schrödl—Maltz—Hanl—Nemes—Wehofer.

Országos vásár, az úgynevezett zöldségvásár, holnap hétfőn tartatik városunkban.

Elfogytak az osztálysorsjegyek. Példátlán az az érdeklődés, mely a XXI-ik m. kir. Osztálysorsjáték október 20-i húzása iránt mutatkozik. Mint értesülünk, az árudák sorsjegyeiket nagyrészt eladták s még csak itt-ott akad egy egy eladatlan sorsjegy. Erthető ez a nagy kereslet a sorsjegyek iránt, mert manapság mindenki gyorsan szeretne meggazdagodni s ezt egyedül egy szerencsés nyereménnyel érhetjük el. Az osztálysorsjáték tervezete szerint minden második sorsjegy nyer, szerencsés esetben 500.000 pengőt, mert jutalom 300.000 pengő, főnyeremény pedig 200.000 pengő. Ezenkívül még kisorsolnak 100.000 es, 50.000 es, 40.000 es, 30.000 es, 25.000 es stb. nyereményeket, több mint 6 millió pengőt készpénzben.

Megbízható fát idejében ültetni — ez a sikeres gyümölcsstermesztés titka. Ungváry József faiskolája Cegléd. Budapesten Andrassy-ut 54. Iktató árjegyzék ingyen.

A Redó-szintársulat bérletbeosztása október 28-ig a következő: vasárnap és hétfő A, keddi és szerda B, csütörtök A, péntek B, szombat A. 21-én, vasárnap repriz, hétfő A, keddi B, szerdán repriz, csütörtök A, péntek és szombat B, vasárnap A. — E beosztás szerint négyszer az A és négyszer a B-bérletnek jut bemutató előadás. A szombatokon váltakozva egyszer az A és egyszer a B bérlet kerül sorra. A Szinpartoló Egyesület kéri tagjait, akik reflektálnak állandóan szinlapokra s az ezideig tévedésből nem kaptak volna, pontos címüket a színházi pénztárnál adják le. A Szinpartoló Egyesület szelvényei minden előadásra érvényesek. Az Egyesület azon tagjai, akik állandó helyre tartanak igényt, tartoznak délután 1 óráig szelvényeiket a színházi pénztárnál beváltani. Az A szelvények az A-, a B szelvények a B előadásokra érvényesek. A szinlap feltűnő helyen jelzi, hogy melyek az A és melyek a B előadások. Reprizeknél, amelyek csak egy előadásban kerülnek műsorra, a szelvények az érkezés sorrendjében, tetszésszerű helyre kerülnek beváltásra. E napokon délután 1 óráig az összes helyek fenn vannak tartva a Szinpartoló Egyesület tagjai részére. A délutáni és esti pénztár minden előadásra a fennálló üres helyek arányában minden korlátozás nélkül (tehát ugyanazon számú helyeket több példányban és az A szelvényeket a B előadásokra, valamint megfordítva is) beváltja. Az előadások az Egyesület felkérésére mindennap pontosan 8 órakor kezdődnek. — Új tagok az Egyesületbe most is beléphetnek, akik kötelesek ez esetben visszamenőleg a mostani szezonra a szelvényeket kiváltani. Jelentkezni vitéz Szabadvary Ferenc főtitkáránál lehet. Tagjai részére készpénzfizetés ellenében kedvezményes árban pótljegyeket ezidén is kiad az Egyesület.

Pont 8 óraker. A szinlapok azt hirdetik, hogy a Szinpartoló Egyesület kívánságára az előadások mindig pont 8 órakor kezdődnek. Kérdés, fognak-e a tagok valójában ehhez alkalmazkodni? Mindenesetre kívánatos lenne. Nincsen borzasztóbb a közönségre nézve, mint a majd félóraig tartó folytonos megzavarása az előadásnak. Nem kételkedünk abban, hogy a szintársulat a pontos kezdést betartja, de a közönség pontosságában, a mult tapasztalatai alapján, nem merünk hinni. Radikális kúra az lenne, amit más városokban is tesznek: a későn jövőket az ajtónál nem engedi helyükre, hanem az ajtónál állva, vagy a legközelebbi üres széken ülve be kell várniuk a felvonás végét. Így talán nálunk is lehet majd rendet teremteni.

Új építkezések. A Király-uton levő Zerthofer-féle házat megvette az államkincstár a pénzügyőrség részére, mit most megfelelően átalakítanak és az átalakításhoz az építési engedélyt a városi tanács meg is adta. Zsigovits Gyula kerítési építésre, özv. Klementiszné házának palával való fedésére és Varga István két szobás és mellékhelyiséges új ház építésére kapott engedélyt.

Panasznapot tart október 20-án délután 3 órakor a Ipartestület hivatalos helyiségében a szombathelyi munkásbiztosító kiküldöttje.

A szüretelés megkezdésének hivatalos napja október 15.

A világhírű „Zephirkályha” ismert plakátját az álló figurával megváltoztatta Héber Sándor gyáros, mit e kedves és ötletes vers is becses tudomására hoz t. olvasóinknak:

Éveken keresztül folyton deklamáltam:
Kincs a „ZEPHIR”-kályha és folyton csak álltam.
Most, hogy már mindenütt „ZEPHIR”-kályhák állnak,
Átengedem helyem az élő MAKK-ÁSZ-nak!
Mert „ZEPHIR”-kályhával fűt már a MAKK-ÁSZ is,
Ha jó kályhát akar szerezze be már is!

Árjegyzéket készséggel küld a gyár: Budapest, Vilmos császárt-ut 89.

Felhívjuk mindazokat, akik a „Közseg és Vidéke” régebbi bekötött évfolyamait kölcsönkérték és mindmáig vissza nem szolgáltatták, szíveskedjenek azokat mihamarabb a kiadóhivatalunkba juttatni.

Pénzt takarít meg, ha Sohermannál a Várkörön ondoláltatja haját, mert csak 1 pengőt fizet és a frizura tartós marad.

KÉRJE A FÜSZERKERESKEDÉSBE

A MOST MEGJELENT,

148 RECEPTET TARTALMAZÓ,

SZINES KEPEKKEL ILLUSZTRÁLT

Dr. OETKER-FÉLE
RECEPTKÖNYVET

ÁRA 30 FILLÉR

HA A
FÜSZERESNÉL
NINCS FORDULJON
KÖZVETLEN HOZZÁNK:

Dr. OETKER A GYÁRHOZ
BUDAPEST, VIII. CONTI-U. 25.

A KSE második vereségét szenvedte el mult vasárnap az őszi szezonban. Ezuttal a Soproni TK részesítette a KSE-t ebben a meglepetésben. Az első félidőben Novák II. révén 1:0-ra vezető KSE, védelmének könnyelműsége miatt, a második félidőben két gólt kap ajándékba az STK-tól, ami a két pontnak Sopronba való vándorlását is jelentette. A KSE vereségének főoka csatársorának széteső játéka volt. A jobbszélső ugyszólván labdát sem kapott az első félidőben, a jobbközti féltette sebesült lábát, a center maga akart roharnozni, de elvesztette mindig a labdát, a balközti és balszélső igyekezett, azonban ezuttal szív nélkül küzdöttek. A halvesor megbízható volt, a közvetlen védelem „közvetlen” benne volt mindkét gólból, sőt mintha valami nézeteltérés lett volna ennek az oka. Mások ilyesmit lelkesedéssel pótoljanak. Az STK lelkes, erős belemenésű játéknak három kiállítás lett a vége (2 soproni, 1 közsegi). Takáts bíró (Szombathely) ezuttal bizonytalan volt.

Sikkasztásért letartóztatta a rendőrség Inkrét Károly reszelővágó segédet, mert Teiger Géza mechanikusnál egy kerékpárt vásárolt részletfizetésre a tulajdonjog fenntartása mellett, azonban a kerékpárt közben eladta és a pénz elutazott Közsegről. Mikor a pénz már elfogyott, izmét visszatért ide, de Teiger Géza feljelentésére a rendőrség letartóztatta és átadta a kir. járásbírósnak.

Talált tárgyak: egy zsák, két kabát, egy bevásárló szatyor, zsebkendő, 2 kulcs. A jogos tulajdonos átveheti a rendőrségen.

Nemescsó és Pusztacsó községek vadászati bérszerződését a Vasvármegye alispánja jóváhagyta.

Anyakönyvi kivonat az elmúlt hétről. Születések: Grosz Ferenc—Wess Paula: Teréz r. k., Pausz József—Süle Teréz: Ilona r. k., Spindlbauer Ferenc—Jámbor Margit: Margit r. k., Döbrösi Sándor—Nagy Erzsébet: Jenő r. k., Maltz Ernő—Molnár Erzsébet: Dénes r. k. — Halálozás: Németh Antal napszámos, 43 éves, tüdővész, özv. Ecker Bertalanné 68 éves, szivbaj, Bruckner János 78 éves, gyomorrrák, Partzer Lajos 68 éves, szivszélhűdés.

D. M. C. békebeli anyagból új harisnyákat köt és fejel Nagyné, Szombathely, Erzsébet királyné uca 8.

HIRDET-MÉNYEK

12.801—928. sz. Közhírré teszem, hogy a szőlőszüret megkezdésének időpontját 1928. évi október hó 15-re állapítom meg.

12.602—928. sz. Közhírré teszem, hogy a m. kir. teli gazdasági iskola, amelyben az oktatás október hó 15-étől március hó 31-éig terjed, megkezdte működését. A kérdés ismertetésére f. hó 27-én délután 6 órakor a Városháza tanácstermében tart előadást az iskola igazgatója, amely előadásra az érdeklő gazdaközönseget ezennel meghívom. Bővebb felvilágosítás az iskola igazgatóságánál Szombathelyen nyerhető.

Jambrits Lajos polgármester.

Rendelet.

A magasban és meredek helyeken munkát végzők testi épségének megóvása érdekében a 39820/92 I. B.M. számú rendelet 38 §-ában biztosított jogomnál fogva a következőket rendelem:

1. Készeg r. tan. szab. kir. város területén a félezreleteken, emelleteken ablakot tisztogatók, a meredek vagy sikos háztetőkon és építési alkatrészekon, különösen függő állványokon bádógos, tetőfedő, cserepező, csatornatisztító, festő, üveges, toronyépítő, háztetőről havat leszorító munkát végzők villany és távbeszélő szerelést, kéménytisztogatást végzők, függő csatornát és szegélyezést készítő bádógosok, homlokzat mázólok festők, villámháritó és gerincrácsokat felállító lakatosok s általában mindazok akik magasban oly helyen vagy helyzetben

végeznek munkát, melynél a lezuhanás veszélye beállhat, bitosító derékövet kötelesek használni. 2. A deréköv kötele oly helyre vagy oly módon erősítendő valamely épület vagy állvány részhez, hogy egyensúly vesztés esetén a lezuhanás ki legyen zárva. 3. A biztosító derékövet a szolgálat adó, illetve munkaadó kötelese beszerezni és ennek kasználataira cselédjét vagy munkását, aki az öv használatáért saját személyében is felelős, szorítani, használatát ellenőrizni. Ha a munkát végző önnálló, úgy az a deréköv használatának elmulasztásáért saját személyében felelős. 4. Ha a munka oly állványon vagy létrán folyik, melynek alsó része helyéről elmozdulhat, az állvány vagy létra alsó vége bármely alkalmas módon úgy megrögzítendő, hogy az helyéről ki ne mozdulhasson. 5. Aki ezen rendelet 1-4 pontjaiban foglalt rendelkezéseket megszegi, vagy az előírt óvintézkedéseket elmulasztja, amennyiben cselékménye vagy mulasztása súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el s az 1928. X. t. c. 5. §-a alapján 100 pengőig terjedő pénzbüntetéssel büntethető mely behajthatatlansága esetén 5 napig terjedő elzárásra változtatandó át. 6. Ez a rendelet kihirdetése napját követő 15 nap leteltével lép életbe és kifejezett megújítás nélkül 1929. év december hó 31-ig marad érvényben. Ez ellen a rendelet ellen közigazgatási jogorvoslatnak helye nincsen, az önkormányzati hatóságok ez ellen azonban felettes hatóságuk útján előterjesztéssel élhetnek.

Közseg, 1928. október hó 9-én.

Halmay Gusztáv, m. kir. rendőrtanácsos.

Világzabadosom! Tartóssága örökös!

A technika csodája! 10 éves garancia!

fatüzelésű, légfűtéses, folytonéggő kályha

ZEPHIR kályhával fűt ma már a Makk-Ász is, Ha jó kályhát akar, szerezzé be már is!

10 kiló FÜT 24 órán fával EGY NORMÁL SZOBÁT át

Nagyobb típusok 3-4 szobás lakást is egyenletesen fűtenek.

Leggazdaságosabb, leghigiénikusabb!

REKORD szén-, koks- és fatüzelésű folytonéggő kályhák. Vegyestüzelésű ZEPHIR-kályhák, ELITE takaréktüzhelyek. Kéménytoldók.

Árlistát készséggel küld:

HÉBER SÁNDOR

kályha- és tüzhelygyára, Budapest, VI., Vilmos császár-ut 39. (Hajós-u. sarok). Lerakat Kőszegen: Lauringer Elek vaskereskedés.

Köszönetnyilvánítás.

Azon számos és jóleső részvért, melyben szeretett jó ferjem, ill. drága jó édesatyánk, testvér, vő, sógor és rokon

NEMETH ANTAL

elhunyta alkalmával részesültünk, a koszoru- és viragadományokért, ugyszintén a posztógyári igazgatóság jóindulatú támogatásért, azon gyári alkalmazottaknak, kik drága halottunkat utolsó útjára elkísértek, nemkülönben azoknak, kik mélységes fájdalomukat bármiképp is enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Közseg, 1928. okt. 3.

őzv. Németh Antalné és gyermekei.

Egy hidas, leckerítés, egy ebédlőasztal és székek eladó.

Vámörség, Gyovay százados Barakk.

Egy összecsukható

asztal-ágy

megvételre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

GYÜMÖLCSFÁK

diszcserejek és kúszó növények

a hg. Esterházy-féle faiskolából kaphatók a honvédlaktanyával szemben

Keller Bélánál

Király-ut 79. szám alatt.

Nagyobb vételnél árengedmény.

TANONC

azonnal felvétetik

őzv. HÖFFER JÓZSEFNÉ

borbély és fodrásztermében.

Pénzt folyósítatunk **földbirtokokra** (váltó nélkül) teljes 100%-os kifizetéssel, 35 évi időtartamra

3 kataszteri holdtól kezdve, holdanként 600— pengőig, évi 7 1/2% kamatalapon, az iratok vételétől számított **8 napon belül**; (II. helyre is) — **Házakra** pénztintézetünk 9% évi kamattal folyósít 1—10 évig terjedő kölcsönöket, az ingatlanérték 50%-ig. **Váltókat** leszámítolunk, **váltóhiteleket** nyújtunk.

Kernács és Társai, bankbizományosok, Budapest,

VI. Teréz-körut 43/b — (Válaszbélyeg beküldését kérjük.) —

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy

I. oszt. poroszszenre, elsőrendü bükkhasábra

azonnali vagy későbbi szállításra előjegyezni lehet

RÓTH SANDOR borkereskedésében.

Seybold Kálmán, Király-ut 10.

Községek vármegyék és egyéb közületeknek, utépitési, járdaburkolási, villanyosítási, csatornázási munkálatait stb. 5—10 évig terjedő időre való **részletfizetésre** és

Épitkezési kölcsönöket (hitközségeknek is) 25 évi amortizációra eszközöltetünk. — Költségvetéssel szolgálunk, mérnökünket kiküldjük.

Vállalkozóknak, iparosoknak: árlejtésekhez, **óvadékokat** szerzünk budapesti nagybanktól és finanszírozzuk a vállalt közmunkákat.

Kereskedők, iparosok **váltóit leszámítoltatjuk**

Kernács és Társai, bankbizományosok,

BUDAPEST, VI., Teréz-körut 43/B. (Válaszbélyegyet kérünk.)

A Györi Butorgyár R. T.-nak

butorlerakata

modern és izléses kivitelű hálók, ebédlők, asztalok, székek stb.

legolcsóbb beszerzési forrása

Nehammer Gyula

Közseg, Várkör 10. (Kováts-féle borkereskedés.)

HAASENSTEIN és VOGLER

hirdetési iroda R. T. Budapest V., Dorottya-u. II. flókja DELEJ LÁSZLÓ

osztálysorsjegy felárútló bank- és váltóüzletében van.

(Budapest VII., Erzsébet körut 34.)

ahol a XXI. osztálysorsjátékra rendelhetők sorsjegyek.

Hegyi kaszáló és gyümölcsös-eladás.

Az Ursprung-dűlőben négy kisebb lucernás, ill. gyümölcsös a Rohonci-ucca 2. sz. alatti ügyvédi irodában szabadkézből eladó.

NYEREMÉNYEK

uj m. kir. osztálysorsjátékban Az elérhető legnagyobb nyeremény

pengő 500.000 pengő

Jutalom és nyeremények:

300.000

200.000

100.000

50.000

20.000

10.000

5.000

stb., stb., összesen több mint

6 millió pengő készpénzben.

80.000 sorsjegy közül

40.000 sorsjegy biztosan nyer, tehát

minden második sorsjegy nyer.

Első húzás már 1928. október hó

20-án kezdődik.

A sorsjegyek hivatalos árai:

Egész 20 pengő

Fél 10 pengő

Negyed 5 pengő

Nyolcad 2.50 pengő

Sorsjegyek az összes árusítóknál!

Fürdő-bérbeadás

Kampits Mária és leánya tulajdonát

képező Szent János-fürdő lakással,

vagy anélkül bérbeadó.

Bővebbet Várkör 114. sz. alatt.

Intelligens varrónő

felvétetik a

Magyar Ágyterítő-

és Butorszövetgyárban.

Elköltözés miatt

használati tárgyak és virág-

cserepek eladók és egy

raktár vagy műhelyhelyiség kiadó.

Várkör 110. (Flóriántér.)